

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.III.20.438/2011/4. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Szegedi Ítéltábla dr. Csótya Andrea ügyvéd által képviselt **felperes neve (címe)** szám alatti lakos felperesnek, - dr. Szécsi István ügyvéd által képviselt **I.rendű alperes neve (címe)** szám alatti lakos I. rendű, **II.rendű alperes neve (címe)** szám alatti lakos II. rendű, **III.rendű alperes neve (címe)** szám alatti lakos III. rendű, **IV.rendű alperes neve (címe)** szám alatti lakos IV. rendű, **V.rendű alperes neve(címe)** szám alatti lakos V. rendű és a személyesen eljáró **VI.rendű alperes neve (címe)** szám alatti lakos VI. rendű alperesek ellen 6.473.500,-Ft kártérítés és járulékai iránt indított perében a Békés Megyei Bíróság 2011. május 18. napján kelt 12.P.20.349/2010/36. sorszámú részítélete ellen a felperes részéről 38. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta az alábbi

R É S Z Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság részítéletét **helybenhagyja.**

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt a II., III., IV. és V. rendű alpereseknek, mint egyetemleges jogosultaknak fizessen meg 100.000,-(Egyszázezer) Ft másodfokú perköltséget.

A részítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

Az I. rendű alperes a felperes tulajdonát képező **(helység 1 neve, utca, házszám 1)** szám alatti családi házba 2010. tavaszán jogtalanul behatolt és nagy összegű, különböző címletű készpénzt tulajdonított el. A **(helység 2 neve)**i Városi Bíróság előtt 11.B.483/2010. szám alatt indult büntető eljárásban 986.500,-Ft eltulajdonítását ismerte el. A Békés Megyei Bíróság 2011. március 2. napján jogerőre emelkedett 12.P.20.349/2010/12. sorszámú részítéletével kötelezte az I. rendű alperest, hogy ezen összeget a felperesnek fizesse meg kártérítés jogcímén. A bűncselekmény elkövetésekor nagykorú I. rendű alperes **(helység 2 neve)**-n iskolai tanulmányokat folytatott és hulladékgyűjtéssel is foglalkozott. Közös háztartásban élt családjával a **(helység 1 neve, utca, házszám 2)** alatti ingatlanban, eltartásáról szülei, a II. és III. rendű alperesek gondoskodtak. A II. rendű alperes állattartásból és állatkereskedésből származó

jövedelméből biztosítja a család megélhetését. Rendszeresen tart sertéseket, amelyek szaporulatát eladja és lovakat vásárol továbbértékesítésre. A III. rendű alperes a helyi futballpályán szertáros, takarít, mosást, vasalást végez és a téli időszakban esetenként álláskeresői támogatásban részesül. Velük együtt élnek kiskorú gyermekeik, a IV. és V. rendű alperesek. A család megélhetéséhez hozzájárul a VI. rendű alperes, aki 57.000,-Ft nyugdíját átadja a II. és III. rendű alpereseknek, segít a ház körüli munkák elvégzésében és teljes ellátásban részesül.

A felperes kártérítés jogcímén előterjesztett keresetében 6.473.500,-Ft és járulékai egyetemleges megfizetésére kérte kötelezni az I-VI. rendű alpereseket. Előadása szerint az I. rendű alperes 2010. március 10. napján és 2010. április 2. napján a tulajdonát képező lezárt gépkocsiból az indítókulcs megszerzése után készpénzt tulajdonított el és azt a vele közös háztartásban élő II-VI. rendű alperesek megélhetésére fordította, valamint különböző vagyontárgyak vásárlására használta fel.

A II-VI. rendű alperesek a kereset elutasítását kérték.

Az elsőfokú bíróság részítéletével a II-VI. rendű alperesekkel szemben előterjesztett keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy a II-V. rendű alpereseknek fizessen meg 200.000,-Ft perköltséget. Indokolása szerint valamennyi alperes tagadta, hogy az I. rendű alperes által eltulajdonított összegből a II-VI. rendű alperesek részesedtek, illetve azt a család közös céljaira használták volna fel. Ezzel szemben a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy az eltulajdonított pénz részben vagy egészben a II-VI. rendű alperesekhez került, akik jogalap nélkül gazdagodtak. Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint az alperesek jó anyagi körülmények között élnek, lakásukban számítógép, digitális fényképezőgép, videokamera található, a család rendelkezik egy **(gépjármű típusa 1)** és egy **(gépjármű típusa 2)** típusú gépkocsival, robogóval, rendszerint 3-6 db lóval, sertésekkel, hintóval és különböző lószerszámokkal. A II. rendű alperes állattartásból származó jövedelme nem volt megállapítható, azonban vitathatatlan, hogy több éve foglalkozik ezzel a tevékenységgel és a háztartásukban mindig megtalálhatók voltak a sertések, lovak. Az **(gépjármű típusa 1)** típusú gépkocsit a II. rendű alperes 2007. augusztus 14. napján vásárolta. A nyomozás során meghallgatott tanúk vallomásából kitűnik, hogy az I. rendű alperes indokolatlan módon költekezett, arra azonban nincs adat, hogy a hozzátartozói és a VI. rendű alperes hasonló pazarló életmódot folytattak, illetve, hogy az I. rendű alperes által elkövetett bűncselekményből származó pénzt vagy annak egy részét a II-VI. rendű alperesek használták fel. **(tanú neve)** tanú vallomása, amely a család vagyoni viszonyai és jövedelme között vélelmezhető aránytalanságra utalt, a felperesi tényállítás bizonyítására alkalmatlan volt. Mindezekre figyelemmel a bíróság a II-VI. rendű alperesekkel szemben előterjesztett keresetet megalapozatlannak találta. Az I. rendű alperessel szemben a további kártérítés igény elbírálása folyamatban van.

Az elsőfokú részítélet kereset szerinti megváltoztatása iránt a felperes terjesztett előfellebbezést. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helytelenül

állapította meg, és így a levont jogi következtetés sem tekinthető helytállónak. A bizonyítási eljárás során meghallgatott tanúk és a nyomozati iratok alapján a kiragadott tényekből nem megfelelő következtetést vont le. Amennyiben a II-VI. rendű alperesek beismerték volna, hogy részesedtek az I. rendű alperes által eltulajdonított összegből, illetve azt a család közös céljaira használták fel, úgy önmagukat bűncselekmény elkövetésével vádolnák. Hivatkozott az orgazdaság és a bűnpártolás törvényi tényállási elemeiben foglaltakra. Utalt arra, hogy az I. rendű alperes nyilatkozata a betanult vallomás tipikus példájának tekinthető és nem hagyható figyelmen kívül, hogy érzelmileg motivált, a család többi tagjának szerepét igyekezett menteni, mindezek alapján a nyilatkozatot kérte a bizonyítékok sorából kirekeszteni. Megítélése szerint az őt, mint felperest terhelő bizonyítási kötelezettségének minden tekintetben maradéktalanul eleget tett. Az alperesek a sérelmére megvalósított bűncselekmény elkövetése folytán éltek jó anyagi körülmények között, amelyet igazolnak a büntető eljárás során készült jegyzőkönyvek, fényképmelléletek és környezettanulmányok. Hatan élnek közös háztartásban, de csak egyikük rendelkezett munkaviszonnyal, a többieknek nem volt rendszeres jövedelmük, és a III. rendű alperes úgy nyilatkozott, hogy mindösszesen 170.000,-Ft körüli bevételben részesültek. A II. rendű alperes az állattartásból nem juthatott olyan vagyoni előnyhöz, mint amilyen vagyongyarapodásuk volt, hiszen az jelentős költséggel jár és az állatokat a II. rendű alperes elsősorban bartelügyelet keretében cserélte. Az I. rendű alperes büntetés-végrehajtási intézetbe történő befogadását követően a család anyagi helyzete megtorpant és már nem költenek a korábbi szintnek megfelelően.

A II-V. rendű alperesek ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

A fellebbezés **megalapozatlan.**

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a per eldöntéséhez szükséges mértékben fogantatosította. A Pp. 206. § (1) bekezdése alapján a rendelkezésre álló bizonyítékokat okszerűen mérlegelve állapította meg a tényállást, amelyből helytálló jogkövetkeztetésre jutott és érdemi döntésével az ítéltábla egyetért.

A felperes a II-VI. rendű alperesekkel szemben előterjesztett igényét arra alapította, hogy jogalap nélkül gazdagodtak, míg az I. rendű alperessel szemben kártérítési követelést támasztott. A jogalap nélküli gazdagodás visszatérítésére akkor van jogi lehetőség, ha a vagyoni előny kimutatható, ezen előny megszerzése jogalap nélkül történt és az előnyhöz a kötelezett más rovására jutott. A Ptk. 361. § (1) bekezdése alapján elsősorban azt kellett vizsgálni, hogy a perbe vont alpereseknek keletkezett-e valamilyen vagyoni előnye. A jogalap nélküli gazdagodás szabályai ugyanis a jogcím hiányán vagy fogyatékoságán alapulnak, céljuk pedig a felek vagyoni viszonyaiban bekövetkezett, de jogilag nem indokolt eltolódás megszüntetése. E jogcímen a vagyoni előny attól követelhető vissza és olyan mértékben, akinél jelentkezett.

A felperes nem bizonyította (Pp. 164. § (1) bekezdés), hogy rovására a II-VI. rendű alperesek vagyoni előnyhöz jutottak, illetve tudomásuk volt az I. rendű alperes által elkövetett bűncselekményről. Nem igazolódott, hogy a II-VI. rendű alperesek a bűncselekmény elkövetése után jövedelmi viszonyaikat meghaladó mértékben költekeztek, avagy életmódjuk az I. rendű alperessel szemben alkalmazott büntetőjogi kényszerintézkedést követően jelentős mértékben megváltozott. Az alperesek nyilatkozatai nem minősülnek logikátlanoknak, ésszerűtlennek, valószínűtlennek és önellentmondónak. A II. rendű alperes évek óta foglalkozik állattartással, amelyet a két állatorvos tanú vallomása és a csatolt számlák igazolnak, a III. rendű alperes munkaviszonyból, míg a VI. rendű alperes nyugellátásból eredő rendszeres jövedelemmel rendelkezik, valamint a család a kiskorú gyermekek után egyéb ellátásban is részesül.

A felperes és az I. rendű alperes között kártérítési jogviszony áll fenn, amelynek alapján a felperes az I. rendű alperessel szemben a teljes összegű kárát érvényesítheti. A II-VI. rendű alperesek nem minősülnek közös károkozónak (Ptk. 344. §), terhükre ugyanis az enyhe gondatlanság sem nyert bizonyítást, illetve vagyoni előnyhöz nem jutottak. A felperes fellebbezési előadása alapján sem vonható le ettől eltérő jogkövetkeztetés. A bíróság mérlegelési jogkörébe tartozó kérdés, hogy a fél nyilatkozatát az egyéb bizonyítékokkal összevetve mennyiben fogadja el hitelesnek. Az elsőfokú bíróság a mérlegelés körébe vont adatok értékelésénél helytálló és okszerű következtetésre jutott, az indokolási kötelezettségét megfelelő módon teljesítette.

Mindezek alapján az ítéletábra az elsőfokú bíróság részítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ennek perjogi következményeként köteles a II., III., IV. és V. rendű alperesek másodfokú eljárás során felmerült perköltségét megtéríteni, ugyanis velük szemben a peres eljárás lezárult. A másodfokú perköltség mértéke a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontján, valamint (5) és (6) bekezdésén alapul.

S z e g e d, 2011. november hó 21. napján

Dr. Kissné dr. Koch Ágnes sk.	Dr. Rakita Zsuzsanna sk.	Dr. Simonné dr. Gombos Katalin sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró